รายงานการวิจัย

เรื่อง

การจัดสรรพกิจกรรมเพื่อพัฒนาสติและสมาธิของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

Multidisciplinary Activities Encouraging Development of Conscience and

Concentration of Mathayomsuksa two students

โดย ผศ.กฤติยา เรวัต

รายงานการวิจัย

เรื่อง : การจัดสรรพกิจกรรมเพื่อพัฒนาสติและสมาธิของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

Multidisciplinary Activities Encouraging Development of Conscience and Concentration of Mathayomsuksa two students
ผู้วิจัย นางกฤติยา เรวัต

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องการจัดสรรพกิจกรรมเพื่อพัฒนาสติและสมาธิของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นโครงการวิจัยที่อยู่ในยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาต้นแบบความสำเร็จทางด้านการบริหารจัดการศึกษาขั้น พื้นฐาน และเป็นแผนงานวิจัยของโรงเรียน กลุ่มโครงงานการวิจัยในชั้นเรียน เริ่มตั้งแต่ปี การศึกษา 2547 มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตมั่นคงของนักเรียน ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2/6 ด้วยกิจกรรมสนทนายามเช้า พัฒนากิจกรรมสนทนายามเช้าสำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2/6 และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมสนทนายามเช้า

ประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคปลาย ปีการศึกษา 2547 จำนวน 7 ห้อง รวม จำนวนนักเรียน 278 คน และกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/6 ภาคปลาย ปี การศึกษา 2547 จำนวน 1 ห้อง รวมจำนวนนักเรียน 40 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดกิจกรรมสนทนายามเช้า แบบบันทึกคุณลักษณะอัน พึงประสงค์ด้านจิตมั่นคงของนักเรียน แบบสรุปคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตมั่นคงของนักเรียน แบบสรุปคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตมั่นคงของนักเรียน แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตมั่นคงของนักเรียนโดยครู แบบสรุปบันทึกช่วยจำ แบบแสดงความรู้สึกของนักเรียนที่ มีต่อกิจกรรมสนทนายามเช้า โดยดำเนินการวิจัยดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจาก

1.1 การจัดกิจกรรมสนทนายามเช้า จำนวน 9 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมที่ 1 "ซองวิเศษ" กิจกรรมที่ 2 "สารจากเทวดา" กิจกรรมที่ 3 "สร้างเรื่องปราดเปรื่องปัญญา" กิจกรรมที่ 4 "ฉับไว ใจกล้า หน้ายิ้ม" กิจกรรมที่ 5 "สรุปเพลงใครเก่งเอ่ย" กิจกรรมที่ 6 "คลำกระดูกปลูก สติ" กิจกรรมที่ 7 "ทายปัญหา ภาษากลอน" กิจกรรมที่ 8 "ทันข่าวทันโลก" และกิจกรรมที่ 9 "ใหว้สวยรวยขนม"

- 1.2 บันทึกผลการสังเกตกุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนที่แสดงออกในขณะ จัดกิจกรรม และจากผลงานของนักเรียนด้วยแบบบันทึกคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโดยครู และบันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในบันทึกช่วยจำ
- 1.3 ให้นักเรียนบันทึกคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนจากการร่วมกิจกรรม ด้วยแบบบันทึกคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโดยนักเรียน
 - 1.4 บันทึกช่วยจำโดยนักเรียนหลังจากการจัดกิจกรรมสนทนายามเช้า
- 2. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์เชิงปริมาณ โดยใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ พร้อมทั้ง วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผลการวิจัยพบว่า

- 1. ผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนด้วยกิจกรรมสนทนายามเช้า
- 1.1 จากผลการวิเคราะห์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโดยครูจำแนก ราย กิจกรรม พบว่า ระดับคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโดยสรุปมีความโดดเด่นที่ระดับ คะแนนสูงสุดทั้ง 9 กิจกรรม ได้แก่ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านต่าง ๆ ดังนี้
 - 1. มีกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ
 - 2. มีสุขภาพกายใจที่แข็งแรงสมบูรณ์
 - 3. พึ่งพาตนเอง เชื่อมั่น กล้าแสดงออกในทางที่ถูกต้อง
 - 4. มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีทักษะในการจัดการกับความเครียด
 - 5. ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงและคำรงตนอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข
 - 6. มีจิตสำนึกที่ดีต่อบุคคลและสิ่งแวคล้อม

ส่วนระดับคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โดยสรุปที่มีระดับ คะแนนต่ำสุดคือ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านมีจิตสุนทรีย์ในด้านดนตรี ศิลป-วัฒนธรรม

1.2 จากผลการวิเคราะห์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโดยนักเรียน พบว่าผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนสรุปสูงสุด คือ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ส่วนผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนผลสรุป ต่ำสุด คือ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านมีจิตสำนึกที่ดีต่อบุคคลและสิ่งแวดล้อม

2. ผลการประเมินกิจกรรมสนทนายามเช้า

2.1 คุณภาพของแผนการจัดกิจกรรมสนทนายามเช้าอยู่ในเกณฑ์คุณภาพดี ครู สามารถนำแผนการจัดกิจกรรมสนทนายามเช้าไปใช้ในการเรียนการสอนได้ในโอกาสต่อไป

- 2.2 ผลการประเมินการจัดกิจกรรมสนทนายามเช้าโดยครูจำแนกรายกิจกรรม จากการ นำข้อความในบันทึกช่วยจำของผู้สอนไปวิเคราะห์เชิงคุณภาพพบว่านักเรียนให้ความร่วมมือในการทำ กิจกรรมทั้ง 9 กิจกรรมอย่างเอาใจใส่และกระตือรือรัน ปัญหาและข้อเสนอแนะคือเวลาน้อยไปในการ ทำกิจกรรม ควรเพิ่มเวลาให้เหมาะสมในแต่ละกิจกรรม
- 2.3 ผลการประเมินการจัดกิจกรรมสนทนายามเช้าโดยนักเรียนจำแนกรายกิจกรรม พบว่าจุดเด่นของความคิดเห็นโดยนักเรียนจัดเป็นอันดับสูงสุด คือ นักเรียนได้พัฒนาสติและสมาชิดีขึ้น ใน 7 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมที่ 2 "สารจากเทวดา" กิจกรรมที่ 3 "สร้างเรื่องปราด-เปรื่องปัญญา" กิจกรรมที่ 5 "สรุปเพลงใครเก่งเอ่ย" กิจกรรมที่ 6 "คลำกระดูกปลูกสติ" กิจกรรมที่ 7 "ทายปัญหา ภาษากลอน" กิจกรรมที่ 8 "ทันข่าวทันโลก" และ กิจกรรมที่ 9 "ใหว้สวยรวยขนม" ส่วนกิจกรรมที่ 1 "ซองวิเศษ" และกิจกรรมที่ 4 "ฉับไว ใจกล้า หน้ายิ้ม" นักเรียนได้รับความสนุกสนานคลายเครียด จัดเป็นอันดับ สูงสุด

ข้อเสนอแนะของนักเรียนคือกิจกรรมที่ควรจัดเป็นอย่างมาก ให้รุ่นน้องใน ปี การศึกษาต่อ ๆ ไป ได้แก่ กิจกรรมที่ 1 "ซองวิเศษ" กิจกรรมที่ 7 "ทายปัญหา ภาษากลอน" และ กิจกรรมที่ 9 "ไหว้สวยรวยขนม"

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมสนทนายามเช้า

- 3.1 ความคิดเห็นของนักเรียนจำแนกตามรายการประเมินจากผลการวิเคราะห์ระดับ ความคิดเห็นของนักเรียน พบว่า ระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมากโดยมีจุดเด่นที่ ระดับความคิดเห็นของนักเรียนระดับมากอันดับหนึ่งคือ "ได้รับประโยชน์จากการร่วม กิจกรรม สนทนายามเช้า" ส่วนความคิดเห็นของนักเรียนในระดับมากที่สุดมีจุดเด่นอันดับหนึ่งคือ "กิจกรรม สนทนายามเช้าสามารถพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้าน "จิตมั่นคง"
- 3.2 ผลการประเมินความชอบกิจกรรมสนทนายามเช้าโดยนักเรียน พบว่า นักเรียน ชอบกิจกรรมสนทนายามเช้าในระดับมากที่สุดอันดับหนึ่ง คือ กิจกรรมที่ 7 "ทายปัญหา ภาษา-กลอน" ส่วนระดับความคิดเห็นโดยรวมที่อยู่ในระดับมากอันดับหนึ่งที่นักเรียนชอบ คือ กิจกรรมที่ 8 "ทันข่าว ทันโลก" และกิจกรรมที่ 9 "ใหว้สวยรวยขนม"

Abstract

"Multidisciplinary Activities Encouraging Development of Conscience and Concentration of Mathayom Suksa 2 students" is an Action Research according to the School Classroom Action Research Projects that has begun since 2004. The purposes of this research were to develop the desirable characters with stable conscience of Mathayom Suksa 2 Room 6 students by means of morning conversation activities, to develop the morning conversation activities for Mathayom Suksa 2 Room students and to study the satisfaction of the students towards the activities.

Population were 278 students from 7 classes of Mathayom Suksa 2 students during the second semester of academic year 2004. Samples were 40 students from one class of Mathayom Suksa 2, in the second semester of academic year 2004.

The research instruments were the morning conversation activities plans, the desirable characters with stable conscience checklist, the desirable characters with stable conscience summary, the desirable characters with stable conscience observation form by teacher, the desirable characters with stable conscience summary form by teacher, the journal of observation memoranda, the reflection on attitude of the students towards the morning conversation activities and the summary on attitude of the students towards the morning conversation activities.

The research procedures were as following;

1. The data collection

1.1 The researcher collected data from 9 activities of the morning conversation activities as following:

Activity 1 "A magic envelope"; Activity 2 "A message from heaven"; Activity 3 "Storytelling gets brilliant"; Activity 4 "Swift, brave and smile"; Activity 5 "Summarizing the song 'Who is clever"; Activity 6 "Bone fumble with conscious"; Activity 7 "Answering a quiz about poem languages"; Activity 8 "Being well-informed about News" and Activity 9 "Someone who greet beautifully give a lot of sweets".

- 1.2 The teacher recorded observation results while students participating in the activities and results of student work in the desirable characters with stable conscience observation form by teacher and keep journal of the observation memoranda.
- 1.3 The students self-assessed the desirable characters of their participations in the desirable characters with stable conscience checklist.
 - 1.4 The students kept journal of memoranda after contributing in the activities.

2. Data analysis

All data were quantitatively analyzed by frequency counts, percentage and quality computation by the researcher.

The result indicated that

- 1. The result of development of the desirable characters of the students wit the morning conversation activities are:
- 1.1 The analysis of the desirable characters of the students in each activity by teacher has a highly significant levels of the desirable characters of the students in all aspects of the 9 activities as follows:
 - 1. The systematic learning process.
 - 2. Both physical and mind health were strong.
 - 3. Self-reliance, belief and confidence to righteousness
 - 4. Stable conscience and skill to manage with stress.
 - 5. Adapt to changes and living in the society peacefully.
 - 6. Good conscience towards other person and the environment.

On the other hand, the unprecedented low level of desirable characters in the esthetic are music, arts and culture.

- 1.2 The analysis of the desirable characters of the students by students marked the highest level in creative thinking. On the other hand, the lowest result of the desirable characters are good conscience towards other person and the environment.
 - 2. The evaluation of the morning conversation activities.

- 2.1 Quality of the activities was considerably good. The teacher could use these activities in their further teachings.
- 2.2 Evaluation of each morning conversation activity described from the journal memoranda by teacher analyzed qualitatively found that the students were attentive and enthusiastic in all of 9 activities. Problems were the less the time in participating the activities. And the suggestions said the teacher should use the available time more effectively in each activity.
- 2.3 Evaluation of each morning conversation activity described from the journal memoranda by students found that was extremely high significant that they could better develop their conscience and concentration in all of 7 activities as following: Activity 2 "A message from heaven"; Activity 3 "Storytelling gets brilliant"; Activity 5 "Summarizing the song 'Who is clever'"; Activity 6 "Bone fumble with conscious"; Activity 7 "Answering a quiz about poem languages"; Activity 8 "Being well-informed about News" and Activity 9 "Someone who greet beautifully give a lot of sweets".

The activities that the students found most enjoyable and relaxed were Activity 1 "A magic envelope"; and Activity 4 "Swift, brave and smile".

The students extremely suggested that the teacher should continue Activity 1 "A magic envelope"; Activity 7 "Answering a quiz about poem languages" and Activity 9 "Someone who greet beautifully give a lot of sweets" next semester for new students.

3. The satisfaction of the students towards the activities.

- 3.1 The analysis of the students' opinions from the desirable characters with stable conscience checklist found that generally, the highly ranking opinion was "Benefited from participating the morning conversation activities". In addition, the highest ranking opinion was "The morning conversation activities could develop the desirable characters with stable conscience".
- 3.2 The evaluation of satisfaction towards the morning conversation activities by students found that the activities students likes the most was Activity 7 "Answering a quiz about poem language". But in general, the widest satisfaction most students likes were Activity 8 "Being well-informed about News" and Activity 9 "Someone who greet beautifully give a lot of sweets".